

Internationellt seminarium för Isländsk Fårhund

Salnö Gård, Vaddö

Sista helgen i oktober arrangerade ISIC/Executive (ISIC/Exce.) det tjugooåttonde internationella seminariet för isländsk fårhund i samarbete med den svenska specialklubben som i år stod för värdskapet. SIFK ansvarade för den praktiska delen medan ISIC/Exec. stod för genomförandet. Svenska klubbens kontaktperson till ISIC/Exec. har varit May Britt Sannerholt. Inkvartering och seminarium hölls på Salnö Gård på Vaddö i Roslagen.

ISIC/Exec. har inför seminariet skickat information och dagordning till kontaktpersonerna i länderna inom det internationella samarbetet (Icelandic Sheepdog International Cooperation, ISIC) och som brukligt har varje klubb haft möjlighet att anmäla viktiga frågor för behandling. I två dagar har tiden använts till diskussioner i grupper enligt en förutbestämd agenda. Diskussionerna har föregåt i en ordförandegrupp och en avelsgrupp samt i storgrupp där alla är tillsammans. På seminariets första dag förbereds frågorna inför söndagens gemensamma möte där avelsgruppen kan framföra förslag till beslut som formellt fattas i ordförandegruppen. Ordförandegruppen handhar organisationsfrågor och verkställer beslut. Från SIFK deltog Carina Jöers, ordförandegruppen och Ulrika Söderberg, avelsgruppen. May Britt Sannerholt (SE) deltog som ledamot i ISIC/Breeding Committee.

Seminariet öppnades officiellt lördag morgon av Svend Brandt Jensen, ordförande i ISIC/Exce. som önskade alla välkomna. Svend började dagen med att minnas Susanne Schütte, en trogen ISIC ambassadör och vän som så sorgligt gick bort den 10 oktober. För några år sedan drabbades Susanne av cancer och har av hälsoskäl inte kunnat vara med på seminarierna. Senast Susanne var med oss var på Island i 2019. Trots bristande hälsa har Susanne med sin stora passion för rasen arbetat på och med sin milda, vänliga framtoning varit en trygg och kunnig representant för rasen inom såväl ISIC som i Tyskland där hon var den tyska specialklubben för nordiska hundar (DCNH) isländsk fårhunds rasrepresentant i närmare 20 år. I ISIC samarbetet har Susanne varit Tysklands representant i lika många år. Hon har varit en självklar länk till de andra tysktalande ISIC-länderna, Österrike och Schweiz. Susanne födde upp hundar under namnet fra Klettakoti från 2003 och fram till hennes bortgång. Susanne hedrades på årets seminarium med en tyst minut.

Under årets seminarium var sex av tolv länder på plats; Island, Norge, Danmark, Sverige, Finland och Holland samt via länk till avelsgruppen deltog också USA och Österrike. Till ordförande för seminariet hade ISIC/exce. utsett Hans-Åke Sperne (SE) och Ingbritt Sannel (SE) till sekreterare.

Varför ISIC och ISIC seminarier?

För nya medlemmar i SIFK vill vi kort nämna varför representanter för ländernas klubbar möts till årliga seminarier. Ganska tidigt i våra klubbars historia uppmärksammade Guðrun R. Guðjohnsen, dåvarande ordförande av Islands kennelklubb nödvändigheten av ett gemensamt arbete över landgränserna för att starka bevarandet av isländsk fårhund. Situation då som nu var att den största populationen av rasen finns utanför Island. Under åren har gemensamma rekommendationer och utvärderingsmetoder utformats, en gemensam databas samt tillgång till verktyg för beräkning av inavel och mean kinship i syfte att minska takten av förlorad genetisk mångfald har också fokuserats. Det är ländernas rasklubbar som utgör ISIC och samarbetet blir vad klubbarna gör det till genom att gemensamt arbeta mot samma mål. ISIC/Exce. uppdrag är att förbereda seminarierna och stödja klubbarna mellan seminarierna. Mötena har alltid hållits i en anda av respekt och vänskap. Diskussionerna har förts i en strävan mot konsensus med faktaunderlag som grund i stället för polariserande kamp byggd på allmänt eller personligt tyckande.

Vad innehöll då detta seminarium? Här är några anteckningar från avelsgruppen.

Efter öppnandet och en kort redovisning av ländernas klubbrapporter lyssnade vi till **Elisabeth Rhodins** föreläsning **Genetic diversity - is that important?** Elisabeth Rhodin är föreläsare, uppfödare, exteriördomare och tidigare mångårig ledamot i SKK:s avelskommitté. En sammanfattning av föreläsningen kommer presenteras i nästa nummer av Islandshunden och på SIFK.s hemsida.

Från klubbarna

Klubbarna beskriver 2022 som ett år där mycket har återgått till det normala. Aktiviteterna i klubbarna har åter kunnat genomföras och antalet registreringar har återgått till nivåer innan pandemin.

Finland skriver om nya registreringsregler som började gälla 2022. Hundar under 5 år får max ha 9 valpar och hundar över 5 år får max ha 18 valpar. (om gränserna överskrids blir självklart hela kullen ändå registrerad). Bakgrunden är att man vill minska risken för matadorer samt att begränsa användande av unga hundar i avel.

Danmark meddelar att klubben från och med i höst åter sätter igång med en inofficiell vallanlagsbeskrivning. Man använder den vallanlagsbeskrivning som klubben nyttjat tidigare men som har legat nere en tid.

Den danska klubben meddelade förra året om oro för försämrade HD-resultat. Ämnet har tagits upp med danska kennelklubben. En förklaring till detta är att man kan se fler dysplaster idag. Det kan härledas till bättre undersöknings- och sederingsmetoder men troligtvis är det inte hela sanningen. Under 2022 har klubben kampanjat för att få fler hundar röntgade vilket lyckats. Det är viktigt eftersom det ger klubben underlag till att använda HD-index på rasen. Klubben kan konstatera att 2022 års resultat utmynnade i färre allvarliga HD-anmärkningar (D och E) men en ökning av den mildare grad (C).

Kliniska problem uppstår mycket sällan i rasen gällande HD men det finns ändå skäl att följa utvecklingen. Även möjligheten att kunna jämföra resultat från metoder som används i länder utanför Norden och FCI.

Noteras bör sägas att **USA** använder en annan testmetod. Den används även på Island. Alla är dock eniga om att jämförbara resultat är eftersträvänsvärt.

Den **schweiziska klubben** meddelade förra året stor oro över uppfödare som har lämnat klubben och **FCI-kennelväsenet** och föder upp hundar utanför FCI-systemet. Endast några få uppfödare finns kvar i klubben, vilket får stor påverkan på aveln för de få uppfödare som finns kvar.

ISIC Breeding Recommendation. Förslagen till revision av ISIC:s avelsrekommendationer diskuterades i avelsgruppen. Gruppen endas om några mindre ändringar och tillägg. Ändringarna kommer korrigeras och skickas till ISIC/Exce. innan ordförandemötet i januari 2024.

ISIC:s databas – status. Korrigeringen av felaktiga/osäkra data i databasen pågår och när det beräknas vara klart kan ingen säga. Datagruppen har med tillgång till de nationella öppna databaser kunnat inhämta korrekta data. De svenska hundarna ska enligt våra genomgångar och ISIC:s datagrupp vara korrekta.

Det beslutades att ge ISIC:s datagrupp förtroende att utveckla ISIC:s databas med möjlighet till släktskapsberäkningar som t.e.x. inavel tillbaka till founders och mean kinship. Under seminariet blev avelsgruppen ombedd att sammanställa en önskelista över vilka funktioner det finns behov för. Listan överlämnades till ISIC/Exec. och ISIC:s datagrupp.

Dogs Global – status. Dogs Global är ett privatägt verktyg utöver ISIC databas och de nationella kennelklubbarnas avelsprogram. Avtalet om överföring av ISIC data till Dogs Global från 2019 sades upp av Dogs Global i januari i år då avtalet som det var skrivet inte fungerade. ISIC:s datagrupp överför därför inte nya data till Dogs Global framöver.

I nuläget använder sju länder Dogs Global. Ytterligare två länder har en Breed Plan men då inga uppdateringar har överförts har användandet för dessa två länder varit begränsat så länge avtalet gällde.

Efter att avtalet sades upp är det fritt för privatpersoner och klubbar att använda Dogs Global. Dogs Global är det enda verktyg där man i nuläget kan beräkna inavel tillbaka till founders och mean kinship.

Man kan som privatperson registrera sig för gratisversionen eller betala för en Breed Plan för att kunna följa inavel (COI) och mean kinship, göra provparningar etc. En Breed Plan kostar 36 € per år. Registrerar man sig för en gratisversion har man fri tillgång till databasen och kan göra diverse sökningar på t.e.x. hela populationen, kön, ålder eller hundar från ett visst land men inte på inavelsgrad, mean kinship och provparningar.

ISIC/Exce, bestå av tre medlemmar Svend Brandt Jensen (DK), Ingbritt Sannel (SE) och Guðríður Valgeirsdóttir (Gauja) (IS). Ingbritt stod på tur för val och valdes in för 3 nya år. ISIC/Exec. vill under nästa år utöka samarbetet och göra det mer levande genom att invitera till möten via Teams. Ett första möte med ordförandegruppen är planerat till slutet på januari 2024.

Danska klubben står näst på tur att vara värdklubb för 2024 års internationella seminar och tar nu över taktpinnen.

För SIFK:s avelskommitté
Ulrika och May Britt